

EXPUNERE DE MOTIVE

România contemporană se confruntă cu provocări profunde în domeniul educației și al formării identității naționale în rândul tinerei generații. Educația nu înseamnă doar transmiterea de informații și formarea de competențe tehnice, ci și cultivarea respectului față de valorile naționale, tradițiile culturale și reperele spirituale ale poporului român. Într-o societate în care identitatea națională, cultura și credința sunt tot mai des marginalizate în numele unui relativism valoric globalizant, se impune cu necesitate reintroducerea unor practici educaționale menite să formeze cetățeni conștienți de rădăcinile lor istorice și spirituale.

Analiza situației actuale din sistemul de învățământ preuniversitar relevă o tendință preocupantă de diminuare a momentelor educative dedicate valorilor naționale și spirituale în cadrul programului școlar. **Observațiile specialiștilor în domeniul educației, precum și ale psihologilor și sociologilor, evidențiază necesitatea unor repere identitare stabile pentru dezvoltarea echilibrată a personalității tinerilor și pentru consolidarea coeziunii sociale. Absența unor ritualuri educative care să conecteze elevii la patrimoniul cultural și spiritual național creează un vid formativ care poate fi umplut de influențe culturale externe, nu întotdeauna consonante cu valorile fundamentale ale societății românești.**

Insuficiențele actuale ale legislației în vigoare se manifestă prin lipsa unei reglementări clare și sistematice a modului în care simbolurile naționale și dimensiunea spirituală pot fi integrate în programul școlar zilnic. Legea nr. 198/2023 a învățământului preuniversitar, deși prevede respectarea valorilor naționale în cadrul procesului educativ, nu oferă instrumentele procedurale concrete pentru implementarea practică a acestor obiective educaționale. Această lacună generează inconsecvențe în aplicarea principiilor educaționale naționale și limitează capacitatea sistemului de învățământ de a îndeplini misiunea sa formativă completă.

Contextul internațional demonstrează că statele europene conștiente de importanța păstrării identității naționale mențin în continuare în școală momente dedicate simbolurilor naționale și dimensiunii spirituale. **Polonia, Grecia, Italia și alte țări europene păstrează în continuare în programul școlar momente dedicate simbolurilor naționale și rugăciunii,**

demonstrând că respectul pentru patrimoniul spiritual nu este incompatibil cu educația modernă, ci, dimpotrivă, o îmbogățește și o fundamentează. România, țară întemeiată pe credință, tradiție și spirit de sacrificiu, are datoria morală și constituțională de a-și proteja identitatea spirituală și națională prin măsuri educaționale ferme și coerente.

Principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse

Prezenta propunere legislativă se fundamentează pe principii constituționale fundamentale, cu deosebire pe prevederile articolului 12 din Constituția României privind simbolurile naționale și pe cele ale articolului 29 referitoare la libertatea de conștiință și religioasă. De asemenea, reglementarea își găsește fundamentul în principiile educaționale generale consacrate în legislația română, precum și în obligația statului de a asigura transmiterea valorilor naționale către tânăra generație, principiu recunoscut și de documentele europene și internaționale în domeniul educației.

Finalitatea acestei reglementări constă în crearea unui cadru legal coerent și flexibil pentru implementarea unor practici educaționale care să întărească sentimentul de apartenență națională și să educe în spiritul respectului față de valorile fundamentale ale națiunii. Măsura propusă urmărește să ofere elevilor un cadru de reflecție și reculegere înainte de începerea activităților educaționale, contribuind astfel la formarea unor cetățeni echilibrați, conștienți de identitatea lor națională și capabili să valorifice patrimoniul cultural și spiritual moștenit.

Elementele de noutate și progres introduse de această reglementare constau în instituirea unor momente solemne la începutul zilei școlare, care să includă intonarea Imnului național al României "Deșteaptă-te române" și rostirea rugăciunii "Tatăl Nostru". Aceste activități nu sunt concepute ca simple ritualuri formale, ci ca instrumente educative active pentru consolidarea identității naționale și pentru dezvoltarea dimensiunii spirituale a personalității elevilor. Imnul național al României este mai mult decât un cântec solemn; este un simbol al luptei pentru libertate, demnitate și unitate națională, purtător al mesajului istoric de rezistență și afirmare națională. De asemenea, rugăciunea "Tatăl

nostru" este parte integrantă din patrimoniul spiritual al poporului român, fiind recitată de generații întregi, în familie, în comunitate și în momentele de răscruce ale istoriei.

Caracterul opțional al participării la rugăciune pentru toate categoriile de participanți - preșcolari, elevi și cadre didactice - demonstrează respectul deplin al propunerii legislative pentru principiul libertății de conștiință și religioasă, astfel încât măsura nu poate fi considerată o încălcare a drepturilor fundamentale, ci o extindere a posibilităților educative oferite de sistemul de învățământ. Această flexibilitate procedurală, care include și mecanisme de înlocuire a cadrelor didactice care refuză participarea, asigură echilibrul necesar între obiectivele educaționale naționale și respectarea diversității confesionale și de conștiință din societatea română.

Fundamentarea științifică și documentară

Elaborarea prezentei propuneri legislative s-a bazat pe o analiză comprehensivă a practicilor educaționale europene și internaționale, precum și pe studiile de specialitate din domeniul psihologiei educaționale și al sociologiei educației. Cercetările contemporane în domeniul dezvoltării personalității demonstrează importanța fundamentală a reperelor identitare stabile pentru formarea echilibrată a tinerilor și pentru dezvoltarea competențelor sociale și civice.

Studiile realizate în țări europene care mențin practici similare demonstrează efectele pozitive ale integrării simbolurilor naționale și a dimensiunii spirituale în procesul educativ asupra dezvoltării sentimentului de apartenență comunitară, asupra respectului pentru valorile democratice și asupra capacității de înțelegere interculturală. Polonia, prin menținerea momentelor dedicate patrimoniului național în școli, a reușit să consolideze coeziunea socială și să formeze generații tinere conștiente de identitatea națională, fără a compromite deschiderea către valorile europene și universale.

Fundamentarea psihopedagogică a propunerii se bazează pe teoria dezvoltării identității în copilărie și adolescență, care evidențiază nevoia copiilor și tinerilor de a avea repere stabile și semnificative pentru construirea unei identități personale coerente.

Momentele solemne propuse oferă tocmai aceste repere, contribuind la formarea unei identități echilibrate care îmbină respectul pentru tradiție cu deschiderea către modernitate și progres.

Măsurile propuse contribuie direct la atingerea obiectivelor strategice naționale privind formarea unor cetățeni responsabili, educați în spiritul valorilor democratice și al respectului pentru diversitatea culturală, în cadrul unei identități naționale ferme și asumate.

Prezenta expunere de motive fundamentează necesitatea și oportunitatea adoptării propunerii legislative, demonstrând că soluțiile propuse sunt necesare pentru consolidarea dimensiunii identitare și spirituale a educației românești, cu respectarea deplină a principiilor constituționale privind libertatea de conștiință și religioasă pentru toate categoriile participante și fără a afecta caracterul laic și incluziv al sistemului de învățământ public.

Inițiator,

Deputat A.U.R. Cristina - Emanuela DASCĂLU

LISTA
Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind completarea Legii nr. 198/2023
a învățământului preuniversitar

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
	BOBÎȚ ERENA	AUR	
	ORANCEA SICILIU	AUR	
	IOSUB COSMIN TEODOR	AUR	
	LOVIN RAMONA	AUR	
	MITREA DUMITRIANA	AUR	
	PASCARIU MIHAI-COSMIN	AUR	
	MUSAT LUCIAN	AUR	
	GURLEA SIBIU	AUR	
	DASCĂLU CRISTINA-EMANUELA	AUR	
	COMAN DRAGOMIR FLORIN	AUR	
	ARUTICHOVARI CĂTĂLIN	AUR	
	HOLISTU COSMIN	AUR	
	RABU FABIAN - CRISTIAN	AUR	
	ȚĂBĂȘIU GEORGELE	AUR	

LISTA
Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind completarea Legii nr. 198/2023
a învățământului preuniversitar

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
	SİMION GEORGE NICOLAE	AUR	
	BUTURĂ CRISTINA-IRINA	AUR	
	PUȘCAȘU PETRE	AUR	
	Vulpoi Dorcel	AUR	
	THOLEA GABRIEL	AUR	
	MÎNDRESCU MICH	AUR.	
	CIORNEI DANIEL CĂTĂLIN	AUR	
	ȚILEA DUMITRU	AUR	
	CĂRIAN PARADIS	AUR	
	Munteanu Nădăru	AUR	
	BORDIAN ALEXANDRU	AUR	
	Veloscu Florin Bogdan	AUR	
	ARIANA-ELENA CIRLIGEANU	A.U.R.	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege privind completarea Legii nr. 198/2023

a învățământului preuniversitar

[illegible]